

Sygn. akt II Ca 780/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 października 2013 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie II Wydział Cywilny – Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący Sędzia Sądu Okręgowego Dariusz Iskra

Protokolant Protokółant sądowy Katarzyna Szumiło

po rozpoznaniu w dniu 9 października 2013 roku w Lublinie, na rozprawie

sprawy z powództwa (...) – Finanse Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

przeciwko M. G.

o zapłatę kwoty 100 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 17 sierpnia 2007 roku do dnia zapłaty

na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie z dnia 11 czerwca 2013 roku, w sprawie VIII C 567/13

I. oddala apelację;

II. oddala wniosek (...) – Finanse Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. o zasądzenie od M. G. zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

Sygn. akt II Ca 780/13

UZASADNIENIE

W pozwie wniesionym w elektronicznym postępowaniu upominawczym powód – (...) – Finanse Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością siedzibą w W. wnosił o zasądzenie od pozwanej – M. G. (poprzednio G.) kwoty 100 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 17 sierpnia 2007 roku do dnia zapłaty oraz zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych (k. 3-5).

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że (...) – Finanse Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. w dniu 2 listopada 2009 roku zawarła z Miejskim Przedsiębiorstwem (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w L. umowę cesji, na mocy której nabyła wierzytelność z tytułu nałożonej na pozwaną opłaty dodatkowej za przejazd środkami transportu miejskiego. Powód znajduje się w posiadaniu wystawionego w L. wezwania do zapłaty opłaty dodatkowej, nałożonej na pozwaną i poświadczonego przez pozwaną. Pomimo prawidłowego wezwania do zapłaty pozwana nie spełniła świadczenia.

*

W dniu 31 sierpnia 2011 roku Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie wydał nakaz zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym w sprawie VIII Nc-e 656309/11, nakazujący M. G., aby w ciągu dwóch tygodni od doręczenia nakazu zapłaciła (...) – Finanse Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością siedzibą w W. kwotę 100 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 17 sierpnia 2007 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 90 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (k. 6).

*

Od nakazu zapłaty z dnia 31 sierpnia 2011 roku sprzeciw złożyła w dniu 21 stycznia 2013 roku pozwana – M. G., wnosząc o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na jej rzecz zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych. Pozwana podniosła zarzut przedawnienia roszczenia (k. 24-27).

Postanowieniem z dnia 31 stycznia 2013 roku Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie postanowił stwierdzić skuteczne wniesienie sprzeciwu i utratę mocy nakazu zapłaty w całości (k. 33).

*

Wyrokiem z dnia 11 czerwca 2013 roku Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie :

I. oddalił powództwo;

II. nie obciążył powoda kosztami procesu poniesionymi przez pozwaną (k. 71).

W uzasadnieniu wyroku Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 2 sierpnia 2007 roku w L. na M. G. (obecnie G.) nałożona została opłata dodatkowa w wysokości 100 zł z tytułu przejazdu środkami komunikacji miejskiej bez biletu. Okoliczność ta stwierdzona została wystawionym w tym samym dniu wezwaniem do zapłaty nr (...). Pozwana, w wyznaczonym w wezwaniu do zapłaty terminie 14 dni od dnia wystawienia wezwania, nie uregulowała należności.

Sąd wskazał, że na podstawie umowy cesji wierzytelności zawartej w L. w dniu 2 listopada 2009 roku (...) – Finanse Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. nabyła od Miejskiego Przedsiębiorstwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w L. pakiet wierzytelności za okres od stycznia 2007 roku do grudnia 2008 roku włącznie, w tym wierzytelność z tytułu nałożonej na pozwaną opłaty dodatkowej, objętą pozwem.

Sąd ustalił, że Miejskie Przedsiębiorstwo (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w L. było spółką, przy pomocy której Gmina L. wykonywała zadania własne związane z gminnym transportem zbiorowym, do których należy również dokonywanie kontroli dokumentów przewozu, jak również wystawianie wezwań do zapłaty opłaty dodatkowej za przejazd bez ważnego biletu, na zasadach określonych w art. 33a ust. 1 i 3 ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku – Prawo przewozowe (Dz. U. Nr 50 z 2000 roku, poz. 601 – tekst jednolity ze zmianami).

Sąd wskazał, że w sprawie bezsporny jest fakt przejazdu przez pozwaną w dniu 2 sierpnia 2007 roku na terenie L. środkiem komunikacji lokalnej, obsługiwanej przez (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w L., bez ważnego biletu.

Sąd Rejonowy uznał za zasadny podniesiony przez pozwaną zarzut przedawnienia roszczenia. Roszczenie w przedmiotowej sprawie stało się wymagalne w dniu 17 sierpnia 2007 roku, zaś termin przedawnienia upłynął z dniem 17 listopada 2008 roku, to jest po upływie roku. Pozew natomiast wniesiony został po upływie tego terminu, to jest w dniu 14 czerwca 2011 roku.

Jako podstawę prawną rozstrzygnięcia o kosztach procesu Sąd Rejonowy wskazał przepisy art. 102 k.p.c. i 108 k.p.c.

*

Od wyroku Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie z dnia 11 czerwca 2013 roku apelację wniósł powód, zaskarżając wyrok w całości. Powód zarzucił „naruszenie przepisów postępowania, tj.:

1. art. 167 k.p.c. w zw. z art. art. 502 § 1 k.p.c. w zw. z art. 505²⁸ k.p.c. poprzez uznanie, że sprzeciw został złożony w terminie w sytuacji, w której z akt sprawy Elektronicznego Postępowania Upominawczego wynika jednoznacznie, że Pozwana dostała dostęp do akt sprawy w dniu 26 listopada 2012 r. przychodząc osobiście do Sądu i w tym dniu mogła

zapoznać się z aktami sprawy, a wniosek o doręczenie nakazu zapłaty Pozwana złożyła dopiero w dniu 18 grudnia 2012 r.

2. art. 503 § 1 k.p.c. w zw. z art. 504 § 1 k.p.c. w zw. z art. 795 § 1 i 2 k.p.c. w zw. z art. 380 k.p.c. poprzez uznanie, że wniesienie sprzeciwu od nakazu zapłaty po nadaniu temu orzeczeniu klauzuli wykonalności jest skutecznym środkiem zaskarżenia orzeczenia, podczas gdy jedynym przysługującym Pozwanej środkiem prawnym w powyższej sytuacji i faktu zamieszkiwania pod innym niż wskazany w pozwie adresem zdaniem Powoda było zażalenie na postanowienie o nadaniu nakazowi zapłaty klauzuli wykonalności w trybie art. 795 § 1 i 2 k.p.c.”.

Powód wniósł o „zmianę zaskarżonego Wyroku i uwzględnienie żądania pozwu w całości poprzez zasądzenie od Pozwanej na rzecz Powoda kwoty 100 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 17 sierpnia 2007 roku do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od Pozwanej na rzecz Powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje, według norm przepisanych”.

Powód wniósł również o „wystąpienie przez Sąd Okręgowy z następującym pytaniem prawnym do Sądu Najwyższego: Jaki środek prawny przysługuje Pozwanemu w sytuacji, w której na skutek podania przez Powoda w pozwie niewłaściwego adresu Pozwany o toczącym się postępowaniu dowiedział się dopiero na etapie postępowania egzekucyjnego, już po wydaniu przez Sąd postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności? W szczególności czy jedynym właściwym środkiem jest zażalenie na postanowienie o klauzuli wykonalności w trybie art. 795 k.p.c. czy też Pozwana jest uprawniona do wniesienia sprzeciwu, czy może wreszcie do złożenia wniosku o doręczenie nakazu zapłaty i dopiero od dnia doręczenia Pozwana zyskuje uprawnienie do złożenia zarzutów?”¹ (k. 81-86).

*

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja powoda jest bezzasadna i w związku z tym podlega oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

Na wstępie należy zwrócić uwagę, że powód nie kwestionuje w apelacji ustaleń faktycznych Sądu pierwszej instancji składających się na podstawę faktyczną rozstrzygnięcia o żądaniu pozwu (rozstrzygnięcia merytorycznego). W apelacji powoda podniesione zostały wyłącznie zarzuty procesowe związane z biegiem postępowania w sprawie. Zarzuty te nie są uzasadnione.

Z przepisu art. 505²⁸ k.p.c. wynika, że w elektronicznym postępowaniu upominawczym stosuje się przepisy o postępowaniu upominawczym z odrębnościami wynikającymi z rozdziału 1 zatytułowanego „Elektroniczne postępowanie upominawcze”.

W elektronicznym postępowaniu upominawczym ma zatem zastosowanie przepis art. 502 k.p.c., gdyż w postępowaniu tym nie zostały odrębnie uregulowane zagadnienia związane z treścią nakazu zapłaty i terminem do wniesienia sprzeciwu od nakazu zapłaty.

Z przepisów art. 502 § 1 k.p.c. w zw. z art. 505²⁸ k.p.c. jednoznacznie wynika, że sprzeciw od nakazu zapłaty wydanego w elektronicznym postępowaniu upominawczym pozwany może wnieść w terminie dwóch tygodni od doręczenia mu nakazu.

Przepis art. 502 § 2 k.p.c., w brzmieniu mającym zastosowanie w rozpoznawanej sprawie, stanowi, że pozwanemu doręcza się nakaz zapłaty wraz z pozwem i pouczeniem o sposobie wniesienia sprzeciwu oraz o skutkach niezaskarżenia nakazu.

Doręczenie pozwanemu nakazu zapłaty wydanego w elektronicznym postępowaniu upominawczym jest obowiązkiem sądu. Bieg terminu do wniesienia sprzeciwu od takiego nakazu zapłaty rozpoczyna się od dnia doręczenia pozwanemu

nakazu zapłaty. Dopóki zatem doręczenie takie nie nastąpi w sposób określony przepisami Kodeksu postępowania cywilnego, pozwany może wnieść w każdej chwili sprzeciw od nakazu zapłaty.

Kodeks postępowania cywilnego nie uzależnia początku biegu terminu do wniesienia sprzeciwu od nakazu zapłaty wydanego w elektronicznym postępowaniu upominawczym, czy też w każdym innym postępowaniu upominawczym, od samego tylko faktu dowiedzenia się przez pozwanego, że został wydany przeciwko niemu nakaz zapłaty w tym postępowaniu.

W związku z powyższym okoliczność, że w rozpoznawanej sprawie pozwana dowiedziała się o wydaniu przeciwko niej nakazu zapłaty, jak również, że uzyskała dostęp do akt postępowania, nie oznacza jeszcze, że od tej chwili rozpoczął bieg termin do wniesienia sprzeciwu od nakazu zapłaty. Odmienne w tym zakresie stanowisko powoda, przedstawione w apelacji, nie znajduje jakiegokolwiek oparcia w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego.

W związku z tym, że w chwili podjęcia przez Sąd Rejonowy pierwszej próby doręczenia pozwanej nakazu zapłaty pozwana od około pięciu lat nie zamieszkiwała już pod adresem wskazanym przez powoda w pozwie, nie mogło nastąpić skuteczne doręczenie na ten adres korespondencji sądowej w trybie określonym przez przepis art. 139 § 1 k.p.c.

Skuteczne doręczenie pozwanej odpisu pozwu oraz odpisu nakazu zapłaty z dnia 31 sierpnia 2011 roku nastąpiło dopiero w dniu 10 stycznia 2013 roku (k. 30-31 – potwierdzenie odbioru). Od tego dnia rozpoczął zatem bieg termin do wniesienia sprzeciwu od nakazu zapłaty.

M. G. wniosła sprzeciw od nakazu zapłaty z dnia 31 sierpnia 2011 roku w dniu 21 stycznia 2013 roku, a więc z zachowaniem terminu (k. 24-27).

Złożenie przez pozwaną w dniu 18 grudnia 2012 roku wniosku o doręczenie jej nakazu zapłaty z dnia 31 sierpnia 2011 roku (k. 18-19), czy też uzyskanie przez nią w dniu 26 listopada 2012 roku indywidualnego kodu dostępu do akt sprawy (k. 17), nie miało żadnego wpływu na bieg terminu do wniesienia sprzeciwu od nakazu zapłaty. Bieg ten rozpoczął się dopiero z chwilą doręczenia pozwanej nakazu zapłaty w sposób zgodny z przepisami Kodeksu postępowania cywilnego.

Całkowicie błędne jest stanowisko powoda, jakie wydaje się wynikać z treści apelacji, że nadanie przez sąd nakazowi zapłaty klauzuli wykonalności wyklucza możliwość skutecznego wniesienia przez pozwanego sprzeciwu od nakazu zapłaty, a jedynym środkiem prawnym przysługującym pozwanemu jest wówczas zażalenie na postanowienie sądu o nadaniu nakazowi klauzuli wykonalności.

Pomiędzy sprzeciwem od nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu upominawczym a zażaleniem na postanowienie sądu o nadaniu temu nakazowi klauzuli wykonalności nie istnieje w ogóle „konkurencja”, której istnienie zakłada powód. Całkowicie odmienny jest przedmiot zaskarżenia sprzeciwem i zażaleniem na postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności.

Sprzeciw jest jedynym środkiem zaskarżenia nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu upominawczym, chyba że przedmiotem zaskarżenia jest wyłącznie zawarte w tym nakazie rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów postępowania.

Zażalenie jest natomiast jedynym środkiem zaskarżenia postanowienia sądu pierwszej instancji w przedmiocie nadania nakazowi zapłaty klauzuli wykonalności.

Wniesienie sprzeciwu od nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu upominawczym nie czyni niedopuszczalnym wniesienia zażalenia na postanowienie sądu o nadaniu temu nakazowi klauzuli wykonalności.

Okoliczność, że sąd nadał klauzulę wykonalności nakazowi zapłaty wydanemu w postępowaniu upominawczym, nie ma żadnego wpływu na dopuszczalność wniesienia przez pozwanego sprzeciwu od tego nakazu. O dopuszczalności sprzeciwu od nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym decyduje jedynie fakt wydania tego nakazu w sensie

prawnym oraz zachowanie przez pozwanego terminu do wniesienia sprzeciwu. Termin ten rozpoczyna swój bieg od dnia doręczenia tego nakazu przez sąd w sposób zgodny z przepisami Kodeksu postępowania cywilnego.

÷

W rozpoznawanej sprawie Sąd pierwszej instancji dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych stanowiących podstawę rozstrzygnięcia merytorycznego i tych ustaleń powód w apelacji nie kwestionuje. Sąd pierwszej instancji prawidłowo również zastosował przepisy prawa materialnego, przyjmując w szczególności, że roszczenie objęte pozwem uległo przedawnieniu.

÷

Mając na uwadze powyższe rozważania należało oddalić apelację, jako bezzasadną.

*

Na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy oddalił wniosek (...) – Finanse Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością W.o zasądzenie od M. G.zwrotu kosztów postępowania odwoławczego. W związku z tym, że apelacja powoda została oddalona w całości, powód jest stroną przegrywającą sprawę w całości w postępowaniu odwoławczym. Nie ma zatem podstaw do zasądzenia na jego rzecz zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

Z kolei pozwana nie poniosła w postępowaniu odwoławczym żadnych kosztów w znaczeniu określonym przez przepis art. 98 § 2 k.p.c., w związku z czym nie ma podstaw do zasądzenia z urzędu zwrotu kosztów na jej rzecz.

*

Z tych wszystkich względów i na podstawie powołanych wyżej przepisów Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji wyroku.

1 Przytoczono dosłowne brzmienie zarzutów i wniosków apelacyjnych.